

2014. AASTA TERVISE EDENDAMISE PROJEKTIDE TEGEVUSED JA TULEMUSED

Haigekassa rahastab tervise edendamist lähtudes haigekassa arengukavast, et saavutada rahvastiku tervise arengukava eesmäärke. Inimeste tervise ja heaolu edendamine toimub tulemuslikumalt, kui sinna panustavad aktiivselt mitmes asutused, kes teevad ühtse eesmärgi nimel koostööd. Tervise edendamise tegevusi rahastavad lisaks Eesti Haigekassale ka Sotsiaalministeerium ja Tervise Arengu Instituut.

2014. aastaks oli haigekassa eelarves tervise edendamiseks planeeritud üks miljon eurot. 2014. aastaks kavandatud ressurssidest on kasutatud 857 tuhat eurot ehk 85,7% eelarvest. Alatäitmine on peamiselt seotud teatud tegevuste kaalutletud edasilükkamisega aastasse 2015. Eelarve täitmist mõjutavad ka riigihangetena majanduslikud soodsamad pakkumused. 2014. aastal on peamiselt kasutamata jäänud patsiendi juhendmaterjalide peale suunatud ressurss (vt tabel 31).

Tabel 31. Tervise edendamise eelarve täitmine tuhandetes eurodes

	2013 tegelik	2014 eelarve	2014 tegelik	Eelarve täitmine
Laste tervislikule arengule suunatud tegevus	157	170	189	111%
Kodu- ja vabaajavigastuste ja mürgistuste ennetamine	243	250	250	100%
Patsiendi teadlikkusele suunatud tegevused	306	580	418	72%
Kokku	706	1 000	857	86%

Vigastuste vältimise projekti raames toimusid korralised üritused 17 paikkonnas, kus peamiseks eesmärgiks oli paikkonna suutlikkuse tõus kodu- ja vabaaja vigastuste – sealhulgas ka alkoholist ja mürgistustest tingitud tervisekahjude vähendamiseks. Projekti käigus toimusid ka ohutusalased noortelaagrid 6–8. klasside õpilastele, mille käigus said vajaliku väljaõppe ka õpetajad. Projekt “Kodu- ja vabaaja vigastuste vältimine“ lõppes aastal 2014.

Laste tervete hammaste projekti raames toimusid tegevused üleriigiliselt. Projekti peamine eesmärk on laste suuhügieeni- ja toitumisharjumuste kujundamine kaariest ennetavaks ning

lastevanemate ja sidusrühmade suutervise teadlikkuse kasvatamine. Projekti sihtrühma hõlmatus oli 1659 last ja 161 lapsevanemat. Projekti raames viidi läbi 81 koolitust 44 erinevas haridusasutuses. Koolitusel osales 82 kooliõde ja 261 tervishoiutöötajat ning 340 õpetajat/lasteaiaõpetajat. Igas maakonnas toimusid teabepäevad sidusgrupile. Uuenduse läbis projekti kodulehekülj, mis muutus kasutajasõbralikumaks. Valmis veebipõhine juhendmaterjal „Suukool“, mis on kättesaadav www.kiku.hambaarst.ee veebis. Projekti käigus ilmus 17 suutervise teemalist artiklit, mis ilmusid üleriigilistes ajalehtedes, viidi läbi intervjuusid nii raadios kui ka televisioonis.

Laste tervise arengule suunatud projekt „Tervise edendamine lasteaias ja koolis“ raames toimusid tegevused ülevabariigiliselt. Projekti üldeesmärk on lasteaedade ja koolide tervist toetava keskkonna arendamine ning suutlikkuse tõus laste tervislikule arengule suunatud tegevuste elluviimisel. Projekti raames on läbi viidud täiendkoolitusi tervist edendava mõtteviisi süvendamiseks ja tervisetabe praktikasse rakendamiseks, kus osales kokku 120 haridusasutuse esindajat, kokku 240 töötajat. Koostöövõrgustikud toimivad iga maakonna esindaja kaudu 18 paikkonnas, kus on koordinaatorite poolt nõustatud 270 asutust. Diabeediõdede poolt on nõustatud ja koolitatud 428 haridusasutuse töötajat ja lapsevanemat sealhulgas 90 last/õpilast 33st asutusest. Projekti raames on koostöös Eesti Laste ja Noorte Diabeedi Ühingu trükitud ja jaotatud 4 diabeedi juhendmaterjali. 2014. aasta lõpuks on tervisedenduse võrgustikega TEL¹ liitunud 15 koolieelset haridusasutust ja TEK² võrgustikuga liitunud 7 üldhariduskooli, kokku 22 haridusasutust. Kokku kuulub võrgustikku 450 haridusasutust, mis moodustab 41,7% kõigist haridusasutustest.

Tervisesüsteemi edendamiseks toimus 06. juunil 2014 Pärnus üle-eestiline tervise edendamise konverents „Liikudes tervise heaks“, kus osales 276 inimest. Konverentsil osalejad hindasid konverentsi korraldust, sisukust ning elluviimist suurepäraseks. Juunis 2014 toimus Pärnus kolmepäevane ravijuhendite koostajate koolitus, mille eesmärgiks oli uue meetodika tutvustamine: käsitusala koostamisest, otsingute tegemisest, ravijuhendite hindamisest AGREE töövahendiga, tõendusmaterjali hindamisest GRADE põhimõtetega ja soovitude

¹ TEL – tervist edendavad lasteaiaid

² TEK – tervist edendavad koolid

koostamisest. Koolitusel osales 54 tervishoiutöötajat. Välislektorina osales koolitusel professor Holger Schünemann Kanadast.

Inimeste teadlikkuse parandamiseks toimus 2014. aasta I poolaastal esmatasandi kampaania „Terviseküsimuste lahendus algab oma perearstist ja pereðest“. Kampaania eesmärgiks oli tõsta inimeste teadlikkust esmatasandi tervishoiusüsteemi võimalustest. Kampaaniaga sooviti avada perearsti ja -õe poolt pakutava teenuse sisu nii, et inimesed teadvustaksid, et perearst on eriarst ning oskab diagnoosida ja ravida enamikke haigustest. Esmatasandi kampaania sai kordusena jätku 2014. aasta II poolaastal. Kampaania märgatavus esmase kampaania korral oli 84%, korduskampaania korral oli märgatavus sama heal tasemel 83% elanikkonnast ja esmasest sihtrühmast. Haigekassa teemasid kajastavad terviseleheküljed on ilmunud alates veebruarist kuues suuremas päeva- ja nädalalehes, lisatähelepanu on sel aastal Ida-Virumaa piirkonna venekeelsel lugejal, koostöö toimub ajalehega Põhjarannik.

Laste tervisealastest trükistest valmis kordustrukina trükis „Diabeet lastel ja noortel“ ning valmis uus laste hammaste temaline kalender. Tellitud on trükiste uus kujundus, mille eesmärgiks on, et kõik haigekassa rahastatavad trükised oleksid ühtselt äratuntavad. Jätkutegevused kuue kordustrukise osas on lükatud edasi 2015. aasta I poolaastasse.

Raseduskriisi nõustamise edendusprojekti eesmärgiks on lapseootel naistele ja nende lähedastele asjakohase nõustamisteenuse kättesaadavuse tagamine, tegemaks informeeritud otsuseid rasedusega seonduvates küsimustes, tõstes teadlikkust võimalikest riskidest ja saada informeeritud riigi poolt tagatud tugiteenustest ja toetustest. Raseduskriisi nõustamine hõlmab kliendi seisundi hindamist, kasutades diagnostilist intervjuud, millele järgneb prognooside tegemine ning sekkumise kavandamine. Aastal 2014 nõustati saatekirjade alusel haigekassa toetusel 2200 erinevat isikut 4500 korral, mis moodustab ühe kliendi kohta keskmiselt 2 pöördumist.